

به نام خدا

«فتاوی و تعزیه»

تألیف و تدوین:

معین محب‌علیان

چاپ اول - بهار ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....
۱	عمل اول: بازیگر، فضای نمایش، تماشاگر و شبیه‌خوانی.....
۲	مقدمه.....
۵	بازیگر، فنانش، نمایش، تماشاگر.....
۲	شبیه‌خوانی.....
۵	فصل دوم: بروت، ران، نظرات ریچارد شکنر و پیتر بروک.....
۶	مقدمه.....
۶	ریچارد شکنر و نظریه اجرا.....
۸	پایه‌های هنر اجرا.....
۴	پیتر بروک و معنای تئاتر نو.....
۹	فصل سوم.....
۰	مقدمه.....
۰	محیط: آئین‌گرایی و کثرت‌گرایی و مخاطره‌آمیز بودن.....
۹	تعزیه؛ خاستگاه و ویژگی‌های آن.....
۰	خاستگاه تعزیه.....
۹	شبیه‌سازی‌ها در تعزیه.....
۰	ویژگی‌های عمده نمایش تعزیه.....
۵	شخصیت در تعزیه.....
۶	تعزیه خوانان.....
۷	الف: اولیاء خوانان.....
۴	ب: اشقیاء خوانان.....

۸۶	 مکان در تعزیه
۹۴	 نشانه‌های نمادین در تعزیه
۹۷	 بررسی تطبیقی ویژگی‌های تئاتر مدرن و تعزیه
۹۸	 تماشاگر در تعزیه و تئاتر مدرن
۱۰۲	 روایت در تعزیه و تئاتر
۱۰۴	 اسطوره در تعزیه و تئاتر
۱۰۹	 خصایص‌های مشترک تئاتر مدرن و تعزیه
۱۱۳	 جناسی
۱۱۸	 منابع

مقدمه اصلی این کتاب جایگاه بازیگر در تئاتر و شبیه در تعزیه از یک سو و همچنین بررسی تطبیقی فضا و تماشاگر از سویی دیگر است. آدم‌ها با نقش‌هایی که بازی می‌کنند به شکلی هر روز واقعیت‌ها یا هویت‌های اجتماعی خویش را اجرا و محقق می‌کنند، آنها برای انجام چنین کاری از قراردادهای اجتماعی و تئاتری بهره می‌برند و ایضاً از نقاب‌های ویژه‌ای استفاده می‌کنند، سیمایچه‌هایی که در فضایی تعریف شده معانی متفاوتی به خود می‌گیرند، اینگونه برمی‌آید که فضا ارتباط تنگاتنگی با تماشاگر دارد و چپستی این رابطه در تئاتر و تعزیه تفاوت‌هایی دارد. اگر فضا را یک عنصر مجزا در نظر بگیریم، می‌توان بیان داشت که فضا در تعزیه رابطه مستقیمی با شکل اجرای کمینه دارد؛ به بیانی دیگر، در تعزیه سعی شده به ساده‌ترین شکل حال و هوای اجرا منتقل شود؛ با این وجود در تئاتر غرب، خلق فضا بیشتر تکنولوژیک و شیوه‌پردازانه است تا ساختاری حفظ شده نظیر تعزیه که در طی دوران همچنان دست نخورده باقی مانده است. در بازیگری می‌توان به شاخصه فاصله گرفتن نقش‌خوان از شخصیت نمایش

به دلیل ماهیت قدسی بودن تعزیه اشاره کرد. درحالیکه در تئاتر، بازیگر تلاش می‌کند هر آنچه می‌تواند به انحاء مختلف به کاراکتر نزدیک‌تر شود. در نظرات پیتر بروک و ریچارد شکنر مسأله دگرگونی میان شکل و محتوا اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است.

معین محب‌علیان

www.ketab.ir